

JOSEF VOJVODÍK
MICHAL TOPOR eds.

ČTENÍ
O OTAKARU BŘEZINOVÍ
antologie* Kritika a zjevení

Čtení o Otokaru Březinovi Kritika a zjevení

Antologii uspořádali Josef Vojvodík a Michal Topor, úvod napsal Josef Vojvodík
(edice Antologie, sv. 13)

Institut pro studium literatury, 2019, vyd. 1.
312 stran
Naše cena: **191 Kč**
Běžná cena: ~~239 Kč~~

Antologie představuje Otokara Březinu - jednoho z nejvýznamnějších básníků české moderní poezie - prizmatem kritické reflexe jeho rozsahem nevelkého, dosahem však zcela zásadního díla. Výbor ohlasů, kritik a výklad sleduje a ukazuje, jak se recepce a tím i obraz básníka vyvíjely a proměňovaly. Tímto dílem antologie spojuje v letech 1896-1968. *Čtení o Otokaru Březinovi* je rozděleno do sedmi bloků. Jejich časové a obsahové vymezení je dáno vnějšími okolnostmi, analogicky k rozhodnutí vstoupit volbou textů do širokého pole březinovských textů, jež mají především povahu spíše příležitostnou, vyznavačskou, ba obdivnou. První blok sleduje období 1895-1903, tedy kritický ohlas provázející vydání prvního Březinových básnických cyklů (1895-1901) a knihy esej *Hudba pramen* (1903). Jádrem druhého bloku jsou texty napsané u příležitosti Březinových čtyřicátin (1908) a prvního souborného vydání Březinových básnických spisů v roce 1913. Třetí blok tvoří stati Otokara Fischera (1918) a Arna Nováka (1919), vzniklé jednak u příležitosti Březinových padesátin (1918), a tedy krátce před koncem první světové války, jednak v dotyku s vyhlášením samostatné československé republiky. Rámec čtvrtého bloku tvoří Březinovy šedesátiny v desátém roce republiky, provázené událostmi tzv. velké Státní ceny, setkáním s T. G. Masarykem v Jaroměřicích nad Rokytnou (13. 6. 1928) a dalšími oslavami básnického jubilea. Pátý blok obsahuje vybrané reakce na Březinovo úmrtí a následující šestý blok polemiky týkající se Březinova „obrazu“, především v provokativním *Mém sv. dectví o Otokaru Březinovi* Jakuba Demla (1931), a další texty o Březinovi z čtyřicátých let. Závěrečný sedmý blok v trojici článků z let 1949-1968 naznačuje poválečné fasety rozumění Březinovu dílu.

Recenzovala Mgr. Lucie Merhautová, Ph.D.

114 x 191 mm, brož., 312 stran
ISBN 978-80-87899-94-6
edice Antologie
Obálka a grafická úprava Jiří Císler

Obsah

Úvod JOSEF VOJVODÍK 5

I.

SIGISMUND BOUŠKA Otokar Březina 25
F. X. ŠALDA Otokar Březina: Větry od pólů 32
F. V. KREJČÍ Otokar Březina: Stavitelé chrámu 39
MILOŠ MARTEN Kniha mystická 48
VIKTOR DYK Otokar Březina: Hudba pramenů 57
MILOŠ MARTEN Dokument 60
JINDŘICH VODÁK Věřící člověk 67

II.

EMIL SAUDEK O světovém názoru Otokara Březiny 75
ARNE NOVÁK Velký syntetik (K čtyřicátým zrozeninám
Březinovým) 86
F. X. ŠALDA Otokar Březina. Kritický medailon 91
EMANUEL CHALUPNÝ Básnické spisy Otokara Březiny 98
JINDŘICH VODÁK K novému vydání básní Březinových 102

III.

OTOKAR FISCHER U Otokara Březiny 117
ARNE NOVÁK Mystikův hlas v hodinách budování a zkoušky 123

IV.

JOSEF HORA Otokar Březina 133
JAKUB DEML Básník víry 137

V.

KAREL ČAPEK Magister divinus 155
FRANTIŠEK GÖTZ Otokar Březina mrtev 158
JAROSLAV DURYCH Za Otokarem Březinou 161
F. X. ŠALDA Problémy březinovské 164
FERDINAND PEROUTKA O příbuznosti s Otokarem Březinou 168
OTOKAR FISCHER Otokar Březina 182
JIŘÍ KARÁSEK ZE LVOVIC Pohřeb básníků.
Za Otokarem Březinou 188

VI.

BEDŘICH FUČÍK K výročí smrti Otokara Březiny 195
EMANUEL CHALUPNÝ Poměr Otokara Březiny ke katolicismu 200
JAROSLAV DURYCH Doslov k případu Otokara Březiny 204
PAVEL FRAENKL Samota Otokara Březiny 209
ARNE NOVÁK Deset let od smrti Otokara Březiny 219
KAREL POLÁK Otokar Březina 222
RAJMUND HABŘINA Země Otokara Březiny 225
VÁCLAV NAVRÁTIL Několik aforismů k dílu Březinovu 228
OLDŘICH KRÁLÍK Pojetí bolesti ve Větrech od pólů 232

VII.

FELIX VODIČKA Společenská úloha díla Březinova: K výročí úmrtí
Otokara Březiny před dvaceti lety 249
JIŘÍ BRABEC Otokar Březina (1868–1929) 255
MIROSLAV ČERVENKA Otokar Březina v září 1968.
K stému výročí básníkovy narození 259

Bibliografie

Knihy Otokara Březiny 263
Literatura o Otokaru Březinovi 267

Ediční poznámka 298

Rejstříky 299

O editorech antologie 305

Resumé 307